

i priznanja, između ostalog i Zlatne plakete NSJ (1969).

Brazdil, Antonije (1871–1933), učitelj gimnastike u Kragujevcu. Osnivač i predsjednik Društva nastavnika gimnastike u Srbiji (1924); inicijator za osnivanje Saveza nastavnika gimnastike u Kraljevini Jugoslaviji (1929). Napisao: *Gimnastičke igre*, Beograd 1929.

brazilski sistem, nogomet: raspored igrača u formaciji 1–4–2–4 (vratar, 4 braniča, 2 pomagača i 4 napadača). Četiri braniča djeluju u obliku zonske obrane u i ispred kaznenog prostora; poželjno je da su dva igrača u sredini te zonske obrane po tjele, konstituciji visoki i snažni i s tehn. osobinama odlične igre glavom i dugim odbojnim udarcima. Dva krilna pomagača djeluju na sredini igrališta između zonske obrane i napada u smislu veznih igrača koji prema potrebi pomažu obrani i napadu, pa zato jedan od njih igra povučeno prema obrani, a drugi isturenije prema napadačkom redu. U prednjem redu, u širini cijelog igrališta, djeluju 4 napadača. B. s. prvi put su prikazale južnoamer. momčadi na PS 1954.

Brce, Vladimir (1944–81), dipl. pravnik, društveno-politički i sp. radnik, tajnik Republičke konferencije SSRN Hrvatske, delegat u Društveno-političkom vijeću Sabora SRH. Bio predsjednik Stolnoteniskog saveza Hrvatske i član Predsjedništva Stolnoteniskog saveza Jugoslavije.

«**Brčko**», naziv brodomodela jedrilice koju je konstruirao A. Mitrović na Omladinskoj radnoj akciji Brčko–Banovići (1945). Model je dug 50–60 cm s jedrom i flokom; izradivan je dubljenjem iz drvenog bloka. Sličan brodomodel izrađen je na Omladinskoj radnoj akciji Šamac–Sarajevo (1947) i nazvan «Šamac».

Brđarić, Radivoj (1932), viši naučni suradnik Jugoslovenskog zavoda za fizičku kulturu i medicinu sporta u Beogradu; 1968 obranio doktorsku disertaciju na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu temom «Specifične promene biohemijskih indeksa kod sportista pri doziranom radu». Objavio niz naučno-istraživačkih i stručnih radova. Član Komisije za unapređenje sporta i olimp. pripreme Saveza organizacija za fizičku kulturu Srbije (1972–76). Dobitnik Majске nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu SRS (1972).

brdska etapa, biciklizam: dio cestovne etapne utrke preko izrazito brdskih i planinskih predjela, pa od vozača zahtijeva velike napore; poznate su b.e. koje su trasirane na cestama preko Alpa i Pireneja, npr. na etapnoj utrci Tour de France, u našoj zemlji preko Vršića u etapi Nova Gorica – Ljubljana, kao dio višednevnih etapnih utrka Kroz Jugoslaviju i Alpe – Adria.

brdska utrka, 1) automobilizam: brzinsko natjecanje na jednosmjernoj, (najmanje 5 km duž.) cesti, sa 5 do 20% uspona. Vozači startaju pojedinačno u razmacima od 30 sek. odn. 1, 2, 3 ili 5 min. Na svakih 500 m staze moraju biti oznake s podacima o udaljenosti do cilja i o postotku uspona, a na posljednjih 500 m staze postavljaju se na svakih 100 m oznake o udaljenosti od cilja. PE u b. u. vozi se na stazi duž. 10 km s visinskom razlikom 350 m. Bodovanje: 20, 15, 12, 10, 8, 6, 4, 5, 2 i 1; 2) biciklizam: cestovna utrka s neprekidnim usponom od starta do cilja. Duž staze je 5–10 km, s prosječnim usponom 6–7%. Start je pojedinačni, a iznimno, kada to dozvoljavaju terenski uvjeti, i skupni.

brdski vozač, biciklizam: sudionik etapne cestovne utrke koji se ističe u svladavanju brdskih i planinskih uspona.

Brecelj, Marjan (1910), dipl. pravnik, društveno-politički radnik, član Savjeta federacije; nosilac Partizanske spomenice 1941 i Ordена narodnog heroja; obavljao istaknute drž. i političke funkcije u SRSI i federaciji; predsjednik Planinarskog saveza Jugoslavije (1962–72). Izvodio je penjačke uspone na mnoge jugosl. planine, ponajviše u Julijskim Alpama; uspeo se na Breithorn (3370 m) u Lepontskim Alpama i na Olimp.

Breitner, Paul (1951), reprezentativac SR Njemačke u nogometu, član FC Bayern (München); počeo kao branič zatim vezni igrač. Član njem. reprezentacije koja je 1974 osvojila prvo mjesto na PS; s ekipom FC Bayern 1974 osvojio Kup nacionalnih prvaka Evrope. Od 1974 do 1980 nastupao za Real Madrid, zatim ponovno član FC Bayern; 1983 prestao igrati.

brejk (engl. break), 1) boks: zapovijed za trenutni prekid borbe; izriče je sudac u ringu u svrhu razdvajanja boksača iz klinča, u trenutku kad stekne uvjerenje da ne postoje normalni uvjeti za nastavak borbe u takvom položaju; 2) tenis: gem osvojen za protivnikov servis.

Bremec, Marija (1946); košarkaška reprezentativka sa 53 nastupa, zaslužna sportašica Jugoslavije, članica AKK Olimpije (Ljubljana). Nastupila u ekipi koja je na PE 1968 osvojila srebrnu medalju.

breneke, lov: posebno konstruirano tane (kugla) za pucanje iz glatkih cijevi pušaka sačmarica.

Brest-Olimpija → Olimpija, Akademski košarkaški klub

Brezar, Janez (1937), reprezentativac u padobranstvu, nosilac zlatne C značke s dijamantom (1963); dvostruki svj. i jugosl. rekorder u grupnim skokovima padobranom sa 5 i 4 padobranaca. Nastavnik padobranstva Saveza zrakoplovnih organizacija Slovenije.

Brezovečki, Slavko (1911), grafičar; alpinist, član HPD od 1927 i suosnivač alpinističke sekcije; suosnivač PD Zagreb (1948) i društveni tajnik; suosnivač Planinarskog saveza Hrvatske i njegov tajnik; suosnivač Gorske službe spašavanja, predsjednik PD Grafičar, potpredsjednik PD Zanatlija. Poznat kao pionir hrv. alpinizma, planinarski pisac i predavač. Izveo brojne prvenstvene uspone (Klek, Aniča kuk, Čvrtnica) i odgojio nekoliko generacija penjača.

Brezovica, zimsko-sp. centar na sjev. padini Šar-planine i skijaško središte Kosova. Na vis. od 1750 m je niz prihvatnih objekata sa 250 ležajša; Planinarska kuća, Partizanska kuća, hotel Bačija i Stojkova kuća, odakle vodi žičara sa 52 kabine pod vrh Piribega, gdje se godišnje može skijati šest mj.

brid, alpinizam: oblik u stijeni poput izraženog kamenog hrpta koji razdvaja dvije plohe. Uspón b. spada među teže penjačke pothvate.

brid klizaljke, umjetničko klizanje: unutarnja ili vanjska ivica noža klizaljke; bridovi su odvojeni žlijebom (dubine 3–4 mm) koji je izdubljen uzduž noža. Svi elementi u umjetničkom klizanju propisani su točnom naznakom brida na kojem se izvode, što se provjerava po tragu na ledu.

BRID KLIZALJKE

bridž (engl. bridge), kartaška igra sa 52 karte; igraju dva protiv dva igrača. Igra se zasniva na licitaciji, uz vrlo složena pravila. Postoje razne vrste b., od kojih su najpoznatije contract-b. i auction-b. Pobjeđuje stranka koja prva postigne rubber (60 poena u dvije partije). U svijetu i u nas postoje b. klubovi; redovno se organiziraju nac. i međ. turniri.

Briggs, Barry (1934), vozač spidveja iz V. Britanije; osvojio pojedinačno PS 1957, 1958, 1964, 1968, na motociklu Jawa, član momčadi pobjednika Svjetskog kupa 1968 i 1971.

Brilej, Arnošt (1891–1953), dipl. pravnik; planinar, tajnik Slovenskog planinskog društva i urednik Planinskog vestnika; poznat po suvremenim shvaćanjima u alpinizmu i kulturno-literarnom djelovanju u planinarstvu. Napisao: *Priročnik za planince in kratak vodnik po gorah Slovenije*, 1950.

Brinšek, Bogumil (1884–1914), planinar, alpinist, skijaš; fotograf planina, poznat po snimcima iz Julijskih Alpa, koje su bile osobito zapažene na fotografskim izložbama. Po njemu je nazvan jedan kamin u Kamničkim Alpama.

Briquet, Georg (1898), franc. sp. radio-reporter iz Pariza; prvi je uveo kombinirani radio-prijenos, koji istovremeno iz različitih mjesta prenosi događaje s više natjecanja (duplex i multiplex veza).

brisovnica, potvrda kojom (u nekim sportovima) organ sp. saveza, nadležan za registraciju, potvrđuje da je nekoj osobi (igraču) prestalo članstvo u njegovoj dotadašnjoj organizaciji (klubu) i da je brisan iz registra članova dotične organizacije, pa nema smetnji registraciji za drugu organizaciju.

bristolska tema, šah: dvopotezni problem; tema u kojoj dalekometna figura (dama, top, lovac) ili pešak ustupa liniju na osnovnom redu figuri iste vrste koja matira. S ovom

BRDSKA ETAPA, Tour de France, 1981.

